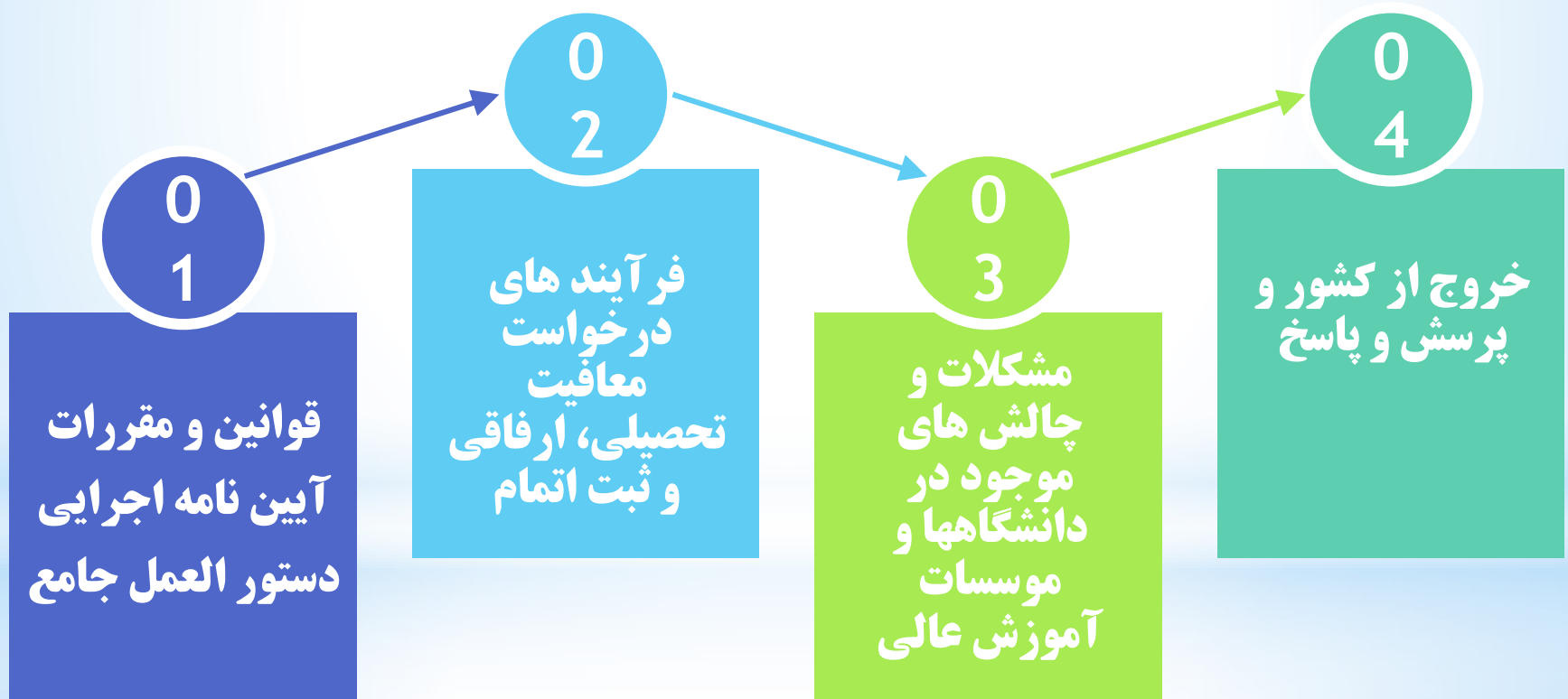

معافیت های تحصیلی و خروج از کشور
کارگاه آموزش قوانین

* مباحث کارگاه آموزشی مسئولین ثبت نام و امور مضمولين دانشگاهها و موسسات آموزش عالي کشور

قانون خدمت وظیفه عمومی در ۱۳۶۳/۰۷/۲۹ توسط مجلس شورای

اسلامی تصویب و موادی از آن در تاریخ ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ اصلاح شد

*پس از اصلاح موادی از قانون، تعداد ۸۸ ماده
تایید و به تصویب رسید.

* ۸ ماده و ۸ تبصره از ۸۸ ماده قانون مربوط به
معافیت تحصیلی می باشد.

* آیین نامه اجرایی معافیت های تحصیلی در سال
۱۳۹۲ به تایید و تصویب هیئت محترم وزیران رسید و
جهت ابلاغ به ستاد کل و وزارتخانه های مربوط
جهت اجرا ابلاغ شد.

* آیین نامه اجرایی معافیت های تحصیلی شامل ۲۹
ماده و ۲۰ تبصره می باشد.

* دستور العمل جامع معافیت های تحصیلی در سال
۱۳۹۸ با ۲۷ صفحه از سوی سازمان وظیفه عمومی
جهت اجرا ابلاغ شد.

به افراد ذیل معافیت تحصیلی دانشجویی تعلق نمی گیرد:

دانشجویان انصرافی با مدرک معادل
(تبصره ۱ ماده ۷ آیین نامه)

مشمولان دارای معافیت موقت
پزشکی دارای غیبت

دانشجویانی که پس از اتمام سقف سنوات اولیه، و سنوات
ارفاقی، در مهلت معرفی فارغ التحصیل شده باشند (ماده
۱۳ آیین نامه اجرایی)

مشمولان متعهد خدمت در سازمان های دولتی و
شاغلین در نیروهای مسلح (اخراج استعفا)

دانشجویانی که پس از ورود به سن مشمولیت ترک تحصیل نموده
یا از دانشگاه اخراج شده باشند (به استثناء ماده ۵ آیین نامه)

مشمولانی که بیش از یک بار انصراف از تحصیل داده
باشند. (ماده ۷ آیین نامه به استثناء انصراف با مدرک پایین تر)

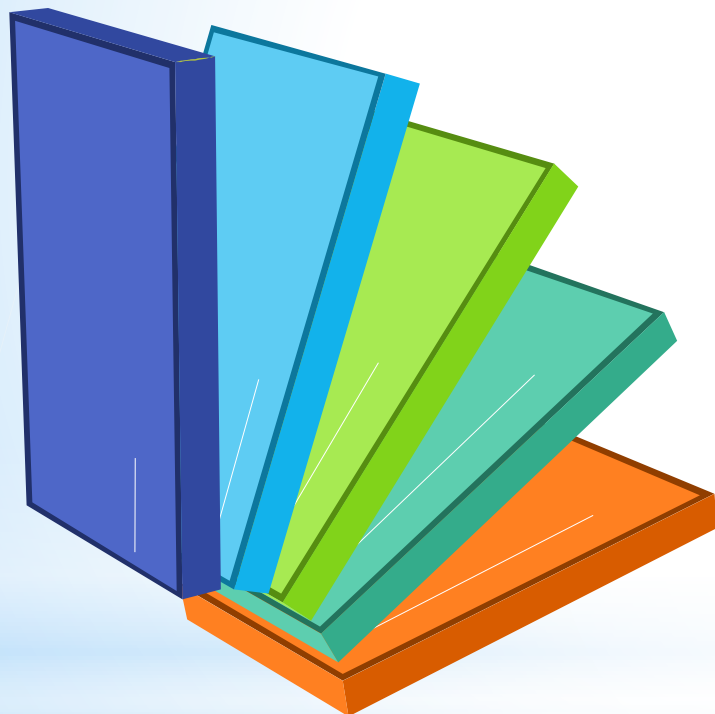
دانشجویانی که از تاریخ فراغت یا انصراف آنها بیش از
یک سال سپری شده باشد. (به استثناء تبصره ۲ ماده ۲
آیین نامه و معافیت موقت کفالت)

مشمولانی که از تاریخ فراغت مقطع متوسطه، بیش
از یکسال تحصیلی سپری شده باشد. (به استثناء
تبصره ۲ ماده ۲ آیین نامه)

مشمولانی که قبلا در همان مقطع تحصیلی
فارغ التحصیل شده اند - مقطع تکراری

مشمولانی که وارد غیبت شده باشد
(ماده ۲۹ آیین نامه)

* افراد ذیل برای تحصیل در دانشگاه، نیاز به اخذ معافیت تحصیلی ندارند:

- ✓ افرادی که به سن مشمولیت نرسیده اند تا زمان ورود به سن مشمولیت
- ✓ افرادی که سن آنان بیش از ۵۰ سال تمام می باشد، مشروط به این که تغییر سن نداشته باشند.
- ✓ کارکنان نیروهای مسلح ، این قبیل افراد در صورت ارائه گواهی اشتغال به خدمت به عنوان کارکنان نیروهای مسلح و ارائه موافقت نامه از رده نیروهای انسانی
- ✓ متعهدین خدمت در سازمان های دولتی، مادامی که به ایفای تعهد اشتغال دارند
- ✓ دارندگان کارت پایان خدمت هوشمند.
- ✓ طلاب علوم دینی با داشتن معافیت تحصیلی حوزوی.
- ✓ دارندگان کارت معافیت هوشمند و یا موقت بدون غیبت

*** ترخیص کارکنان وظیفه حین خدمت حین خدمت برای اشتغال به تحصیل و برخورداری از معافیت تحصیلی برابر شرایط زیر می باشد:**

**بجز در زمان جنگ و
اضطرار در مقطع
کارشناسی و بالاتر
پذیرفته شده
باشند (تبصره ۲ ماده
۳۵)**

**بدون غیبت به خدمت
اعزام شده باشد**

**در وضعیت فرار از
خدمت قرار نداشته
باشند**

**به سبب خدمت دارای
پرونده مفتوح در
مرجع قضایی نبوده
باشند**

*** اعاده یا بازگشت به تحصیل دانشجویان انصرافی، اخراجی و یا ترک تحصیل،
با شرایط زیر امکان پذیر خواهد بود:**

موافقت کمیسیون موارد خاص مرکزی یا استانی

**از تاریخ انصراف، اخراج یا ترک تحصیل آن ها بیش از
یک سال سپری نشده باشد**

مشمول فاقد غیبت باشد

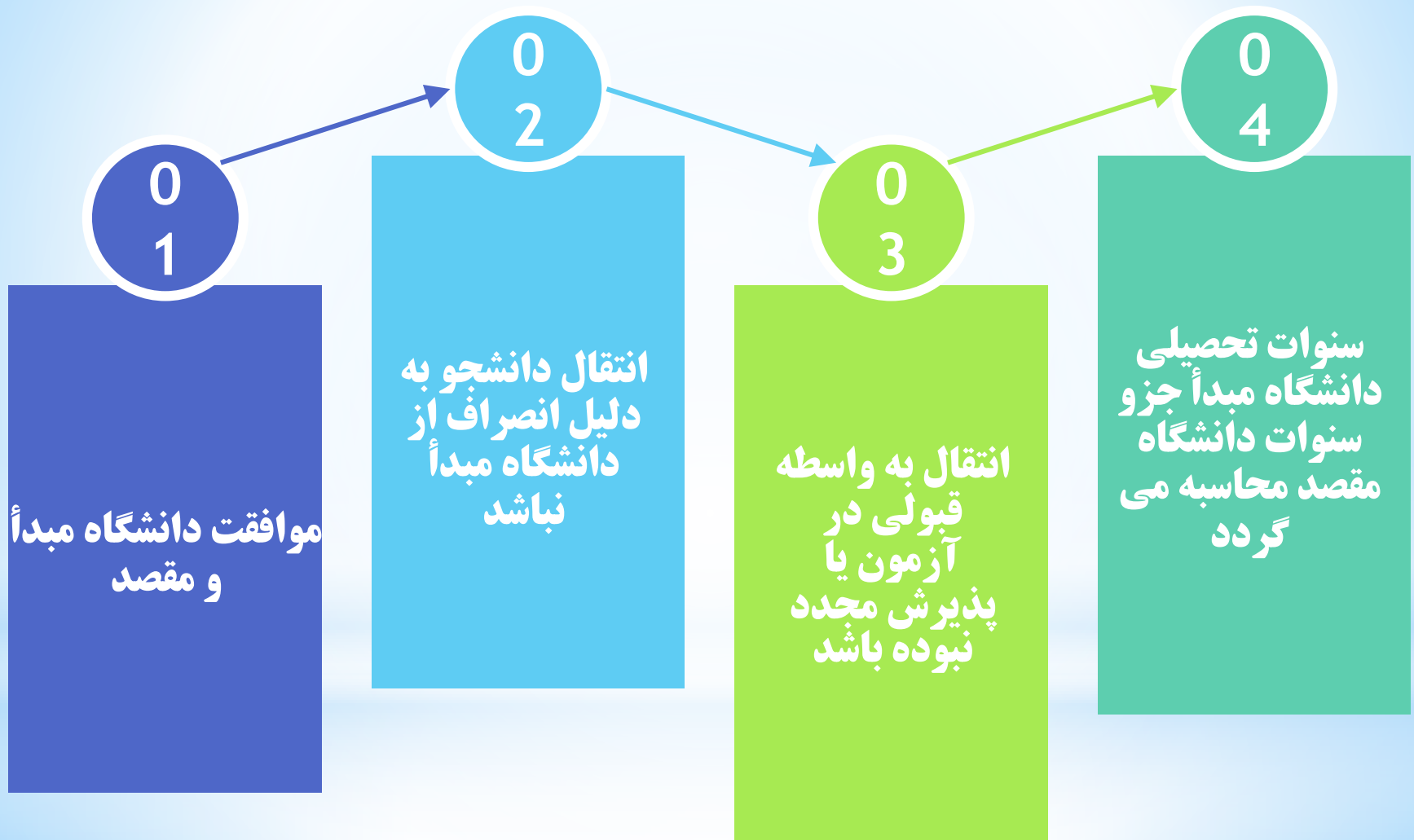
به خدمت اعزام نشده باشند

**امکان فراغت در سقف مجاز سنوات تحصیلی موضوع ماده (۳۳)
قانون (سنوات اولیه+ارفاقی) وجود داشته باشد.**

**تبصره ۱: اعاده به تحصیل دانشجویان انصرافی، جزو یک بار
انصراف محسوب نمی گردد.**

**تبصره ۲: دانشجویان اخراجی در صورت عدم بازگشت به
تحصیل حداکثر ظرف مدت یک سال، امکان استفاده از
معافیت تحصیلی را ندارند.**

شرایط انتقال دانشجویان با رعایت موارد ذیل بلامانع است

انتقال دانشجویان از داخل به خارج ممنوع اما بالعکس با موافقت وزارت مربوطه و سازمان وظیفه عمومی با احتساب سنوات بلامانع است.

شرایط ادامه تحصیل بصورت همزمان در دو دانشگاه

* برخی ضوابط و نکات مهم معافیت تحصیلی

سنوات تحصیلی مشمولانی که در سن ۱۷ سالگی یا قبل از آن، در دانشگاه مشغول به تحصیل می گردند ، از مهر ماه سال ورود به سن مشمولیت (از مهر ماه ۱۸ سالگی) و مشمولانی که در ۱۸ سالگی و یا بعد از آن شروع به تحصیل می نمایند، از همان تاریخ اعلامی از سوی دانشگاه (اول مهر یا اول بهمن) محاسبه می شود.

ابطال تبصره ماده ۶ آیین نامه اجرایی (امکان ادامه تحصیل فارغ التحصیل مقطع کاردانی در مقطع کارشناسی پیوسته و...)

مرخصی تحصیلی دانشجویان جزو سنوات مجاز تحصیلی محسوب شده و مرخصی بدون احتساب سنوات تحصیلی برابر قانون خدمت وظیفه عمومی موضوعیت ندارد

برابر ماده (۱۳) آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی، فارغ التحصیل شدن در مدت یکساله معرفی، مجوزی برای صدور معافیت تحصیلی در مقطع بالاتر نخواهد بود

در اجرای ماده ۷ آیین نامه اجرایی، دانشجویان انصرافی تا یکسال پس از انصراف در مقطع یا رشته یا دانشگاه جدید یا یک حوزه علمیه پذیرفته شوند، مشروط به اینکه انصراف در سنوات مجاز صورت گرفته باشد فقط برای یکبار قابل تمدید و مدت تحصیل قبلی جزو سنوات تحصیلی جدید محسوب نمی گردد (شبانۀ و روزانه)

داوطلبانی که جزء پذیرفته شدگان در یک آزمون (بصورت تکمیل ظرفیت در آزمون همان سال پذیرش در دانشگاه اول) در هر یک از رشته های تحصیلی نیمه متمرکز قرار گرفته اند چنانچه شرایط انتقال و تغییر رشته یا تغییر مقطع برابر مقررات آموزشی وجود داشته و مراتب مورد تایید دانشگاه قرار گیرد در این صورت نیاز به انصراف نمی باشد (با احتساب)

* برخی ضوابط و نکات مهم معافیت تحصیلی

تحصیل بعد از ۲۰ سالگی در پایه دوازدهم و ادامه تحصیل بعد از فراغت در مهلت معرفی در دانشگاه قبل اتمام مهلت معرفی (پایان ۲۱ سالگی بلامانع است)

درخواست توجیه عدم صدور بصورت هوشمند و بدون نیاز به مراجعه مشمول به وظیفه عمومی صادر می گردد

برای دانشجویانی که بدون تسویه حساب تحصیل را رها نموده اند در سامانه ثبت وضعیت اتمام با عنوان ترک تحصیل ثبت گردد

تسهیل شرایط استفاده از معافیت تحصیلی خارج از کشور بر اساس بند ت ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت و توسعه کشور برابر ضوابط ابلاغی و مورد تایید بودن دانشگاه توسط وزارتین بهداشت و علوم

راه اندازی انتقال و تغییر رشته در سخا- حذف دسترسی اصلاح معافیت تحصیلی و ابطال درخواست

* سقف سنوات تحصیلی مقاطع مختلف تحصیلی

حداکثر ۹ ماه
از مهلت معرفی

پایان ۲۰ سالگی

مقطع متوسطه

دو ترم سنوات
ارفاقی

۲.۵ سال

کاردانی

دو ترم سنوات
ارفاقی

۳ سال

کارشناسی
ناپيوسته

* سقف سنوات تحصیلی مقاطع مختلف تحصیلی

کارشناسی
پیوسته

۵ سال

دو ترم سنوات
ارفاقی

کارشناسی ارشد
نا پیوسته

۳ سال

دو ترم سنوات
ارفاقی

دکتری غیر
پزشکی نا پیوسته

۶ سال

دو ترم سنوات
ارفاقی

* سقف سنوات تحصیلی مقاطع مختلف تحصیلی

کارشناسی ارشد
پیوسته

۶ سال

دو ترم سنوات
ارفاقی

دکتری پزشکی
پیوسته

۸ سال

دو ترم سنوات
ارفاقی

دکتری تخصصی
پزشکی

۳ سال

دو ترم سنوات
ارفاقی

* سقف سنوات تحصیلی مقاطع مختلف تحصیلی

فلوشیپ پزشکی

۲ سال

—

مقاطع کارشناسی
پیوسته، دکتری
پزشکی پیوسته

۵ و ۸ سال

چنانچه امکان فراغت وجود
نداشته باشد اما امکان اخذ
مدرک معادل وجود داشته
باشد مساعدت می شود

* مهلت معرفی مشمولان در شرایط مختلف

تاریخ آخرین مهلت معرفی

۱۴۰۵/۰۹/۲۰

• مهلت معرفی مشمول حداکثر
شش از تاریخ ورود به سن
مشمولیت (۱۴۰۵/۰۳/۲۰)
می باشد

• مشمول متولد ۱۳۸۷/۰۳/۲۰
بوده که در سن ۱۷ سالگی از
تحصیل انصراف یا اخراج می
گردد

تاریخ اخراج یا انصراف

۱۴۰۴/۱۰/۳۰

* مهلت معرفی مشمولان در شرایط مختلف

تاریخ آخرین مهلت معرفی

۱۴۰۶/۰۳/۲۰

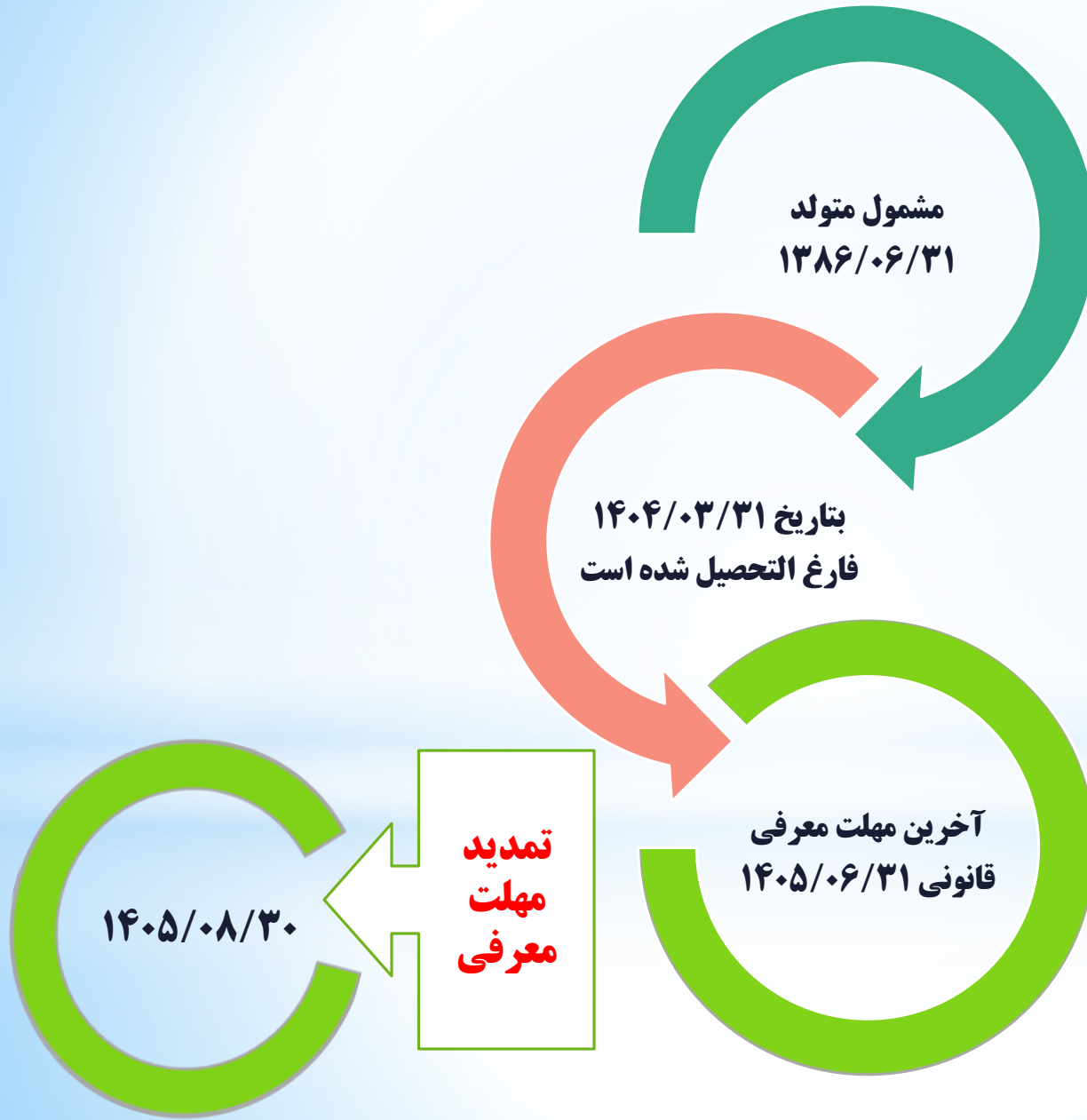
• مهلت معرفی مشمول حداکثر
یکسال از تاریخ ورود به سن
مشمولیت (۱۴۰۵/۰۳/۲۰)
می باشد

• مشمول متولد ۱۳۸۷/۰۳/۲۰
بوده که در سن ۱۷ سالگی
فارغ التحصیل می گردد

تاریخ فراغت

۱۴۰۴/۰۶/۳۱

* مهلت معرفی مشمولان در شرایط مختلف

* مهلت معرفی مشمولان در شرایط مختلف (متولدین بهمن و اسفند)

*** مهلت معرفی مشمولان در شرایط مختلف**
(دانشجویی که در سنوات اولیه و ارفاقی فارغ التحصیل گردد)

* مهلت معرفی مشمولان در شرایط مختلف دانشگاهی

آخرین مهلت معرفی

۱۴۰۵/۰۶/۳۱

• تاریخ فراغت از تحصیل

۱۴۰۴/۰۶/۲۰

• مشمول در نیمسال دوم

سنوات ارفاقی در مقطع

کارشناسی فارغ التحصیل

شده است

دانشجو ورودی

۱۳۹۸/۰۷/۰۱

* مهلت معرفی مشمولان در شرایط مختلف دانشگاهی

آخرین مهلت معرفی

۱۴۰۵/۰۶/۳۱

• فراغت در نیمسال اول مهلت
معرفی بتاريخ ۱۴۰۴/۱۰/۳۰

• مشمول بعد از اخذ سنوات
ارفاقی، در نیمسال اول مهلت
معرفی در مقطع کارشناسی
ارشد فارغ التحصیل شده است

مشمول ورودی مهر ۱۴۰۰ که سنوات
اولیه و دو ترم سنوات ارفاقی وی بتاريخ
۱۴۰۴/۰۶/۳۱ به اتمام رسیده است

* وحدت رویه در خصوص اعطای سنوات ارفاقی و مهلت معرفی

کاردانی و کارشناسی نایب‌رسته

• سنوات اولیه + سنوات ارفاقی + نیمسال اول مهلت معرفی

کارشناسی پیوسته

• سنوات اولیه + سنوات ارفاقی + نیمسال اول مهلت معرفی

کارشناسی ارشد و دکتری

• سنوات اولیه + سنوات ارفاقی + دو نیمسال از مهلت معرفی

طرح درخواست مشمولان در کمیسیون موارد خاص دانشگاهها برای ادامه تحصیل با غیبت ممنوع است

اعطای نیمسال دوم مهلت معرفی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی نایب‌رسته در مواقعی که تعداد واحد های باقی مانده زیر ده واحد باشد بلامانع است

*** مقاطعی که سنوات اولیه آنها تا شهریور ۱۴۰۵ به پایان می رسد و در صورت عدم فراغت نیازمند اخذ سنوات ارفاقی خواهند بود.**

پایان سنوات اولیه	ورودی	دانشجویان مقطع
۱۴۰۵/۰۶/۳۱	بهمن ۱۴۰۲	کاردانی
۱۴۰۵/۰۶/۳۱	مهر ۱۴۰۲	کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصص پزشکی
۱۴۰۵/۰۶/۳۱	مهر ۱۴۰۰	کارشناسی پیوسته
۱۴۰۵/۰۶/۳۱	مهر ۱۳۹۹	دکتری تخصصی غیر پزشکی نا پیوسته PHD
۱۴۰۵/۰۶/۳۱	مهر ۱۳۹۷	دکتری پزشکی پیوسته

* مدارک تعیین تکلیف وضعیت خدمتی مشمولان

ماده ۹ آیین نامه اجرایی (ماده ۱۰ قانون)

- ۱-ارائه اصل کارت پایان خدمت یا معافیت دائم
- ۲-ارائه گواهی اشتغال به تحصیل و برگه معافیت تحصیلی در مقطع بالاتر
- ۳-ارائه برگه آماده بخدمت بدون غیبت در مدت اعتبار آن
- ۴-ارائه برگه معافیت موقت (پزشکی و کفالت) در مدت اعتبار آن
- ۵-ارائه گواهی اشتغال به خدمت از یگان خدمتی
- ۶-ارائه گواهی معتبر مبنی بر اتمام خدمت دوره ضرورت
- ۷-ارائه گواهی صادره از نیروهای مسلح مبنی بر استخدام در نیروهای مذکور

**فرآیندها
در سامانه سخا**

توضیح فرآیندها

ثبت اتمام وضعیت مشمولین

انتقال و تغییر رشته

اعاده یا بازگشت به تحصیل

سنوات ارفاقی و مهلت معرفی

مجوز خروج از کشور (دانشگاه گیلان – علوم پزشکی گیلان و ملی مهارت)

**مشکلات و چالش
های موجود در
دانشگاهها و
مؤسسات آموزش
عالی**

**خروج از کشور و
پرسی و پاسخ**

مجوزهای خروج از کشور دانشجویی می
بایست از طریق سامانه سخا انجام
گیرد (مگر در مواقعی که وظیفه عمومی
درخواست صدور نامه دستی را به کابران
اعلام نماید)

مجوزها حداکثر در بازه زمانی یکماه
صادر می گردد

کلیه مشمولان فاقد غیبت با سپردن وثیقه
نقدی میتوانند از مجوز خروج از کشور
استفاده کنند

سفرهای سیاحتی ۲۰۰ میلیون تومانی -
سفرهای زیارتی ۳۰ میلیون تومانی

مجوزهای صادر شده قابل تمدید نمی
باشد در صورت عدم مراجعت بموقع وثیقه
مشمولان ضبط خواهد شد مگر در صورت
ارائه معذیر موجه آن هم در بازه زمانی
زیر سه ماه

مشمولانی که بیش از ده روز به کشور
مراجعت نمایند و معاذیر موجه ارائه
نمایند علیرغم ضبط ودیعه، شش ماه هم
ممنوع الخروج خواهند شد

صلی الله علیه و آله و سلم

سپاس از توجه شما

مهر ماه سال ۱۴۰۵